

Gang in het molenaarshuis voetbalveld voor kleinkinderen

◀ Molen en molenaars-huis uit 1862 in Winschoten. Dankzij een subsidie van de stichting Woonhuismonument bleef dit complex gespaard.

Door Cees Stolk

■ WINSCHOTEN - „Kijk, de originele balken zitten er nog en die verfrand daar wijst op de bedstee van vroeger.” Bé Oomkens loodst ons door de voormalige molenaarswoning aan de Nassastraat. De bedstee is verdwenen, een ultramoderne keuken kwam er voor in de plaats. In de woonkamer, ooit kantoortje met winkel waar molenaar Dijkstra gort en meel verkocht, snort de gashaard. Het opkamertje is douchechel geworden, het voormalige karnhuis is omgetoverd tot slaapkamer en de woonkamer van toen is de logeerkamer van nu. Van binnen is alles op de kop gezet.

◀ Bé Oomkens, zoon van een molenaar uit Noordbroek, is maar wat trots op zijn huis. Zijn kleinkinderen ook, want die mogen graag voetballen in de dertien meter lange gang. Met opzet heeft zijn vrouw geen kastje in de gang geplaatst om de kinderen de ruimte te geven.

Foto's: Harry Tielman

Maar van buiten oogt de molenaarswoning uit 1862 alsof hij net gebouwd is. Oud-Hollandse pannen, ramen met ruitjes, schoon metselwerk en pontificale schoorstenen. Een sieraad voor de streek, een museaal pronkstuk, en dat was ook de bedoeling van Stichting Woonhuismonument die de bouwval in 1990 restaureerde.

De lange gang van dertien meter bleef gehandhaafd. Daar spelen maar wat graag de kleinkinderen van Oomkens. „Het zijn geen voetballers, dat zie ik zo, maar bij ons wordt hevig gevoetbald.” En zijn vrouw Kathrien vult aan: „Ideaal die gang. Met opzet heb ik er geen kastje ingezet. Het is het speelterrein voor de kleinkinderen.”

In de woonkamer zijn de zolderplanken weggehaald. Het plafond is dichtgetimmerd. Dat had zo zijn reden. Kathrien: „Als mijn man op zolder bezig was viel het zwarte gruis door de brede kieren naar beneden. Ik moest hem

met de stofzuiger achterna als hij boven was.”

De molen Dijkstra aan de Nassastraat is bij toeval gespaard gebleven. In 1953 kon de molenaar het niet meer bolwerken en verkocht het geheel aan de gemeente, die nog even overwoog er een jeugdherberg van te maken, maar het toch bewoonbaar maakte voor het gezin Westerhuis dat er 35 jaar woonde.

In de jaren zestig dreigde toch nog sloop. Molenaarswoning en molen stonden in de weg voor een weg. Burge-meester Romeijn greep hoogstpersoonlijk in en molen en huis bleven gespaard. Bij toeval dus, zoals dat ook gebeurde met de beide andere molens, Berg aan de Grintweg waar een provinciale weg was gepland en molen Edens vlakbij de rotonde, die overbodig was geworden na demping van de oude Rensel. Alle drie kwamen in handen van de gemeente en die had gelukkig het heldere verstand om niet

alles in Winschoten met de grond gelijk te maken.

Bé en Kathrien hadden al eerder hun oog op de woning laten vallen. In z'n vrije tijd maalde Bé al en wonen in de buurt van zijn hobby leek hem ideaal. De Stichting Woonhuismonument stak in 1990 een helpende hand toe en knapte de woning op. Vooral Kathrien is verrukt van haar stekkie: „Het is heel apart wonen. Als ik lopend van de binnenstad kom, zie ik ons huis al van verre. Het is een huis met een gezicht.”

Oomkens is blij dat het woonhuis en de molen nog fier overeind staan. Dat hoort ook zo in Winschoten, vindt hij. Want Winschoten is altijd molendstad geweest. De eerste molen dateert van om en nabij het jaar 1200, een standaardmolen à la Ter Haar bij Ter Apel. In 1628 of daaromtrent heeft er één gestaan waar nu apotheek Talsma is gevestigd. Die molen is echter op last van Gedeputeerde Staten verdwe-

nen omdat er geknoeid werd met provinciaal belastinggeld. De molen Edens (1763) mocht blijven, evenals later die van Berg (1854) en als laatste die van Dijkstra (1862). Er is een tijd geweest dat het wemelde van molens in Winschoten, korenmolens, watermolens, oliemolens. „Op het hoogtepunt stonden in elk dorp in Groningen minstens twee molens, soms drie en in Winschoten misschien wel tien. In heel Nederland draaiden toen 10.000 molens. Nu nog 1000 en in Groningen 82.”

Bé is verknocht aan zijn huis. „Dit huis heeft voor mij extra gevoelswaarde. Ik ben zoon en kleinzoon van een molenaar uit Noordbroek. Nee, ik ben mijn vader niet opgevolgd. Onze molen aan de Oosterstraat is in 1954 afgebroken omdat er in het molenaarsvak geen droog brood meer te verdienen viel.” Het enige relikwie uit die tijd zijn twee molensteinen. Ze dienen als pla-veisel naar de zijdeur.